

Omeliya lis-sacerdoti fi tmiem ta' rtir tar-Randan

L-Erbgha 8 ta' Marzu 2017

Dar tal-Irtiri Manresa, il-Belt Victoria

L-E.T. Mons. Mario Grech, Isqof ta' Ghawdex

NINWE TIKKONVERTI LIL ĠONA

Il-liturġija tal-lum tqiegħed għall-attenzjoni tagħna l-figura ta' Ġona. Kif il-ktieb ta' Ġona kien ta' ispirazzjoni biex intisġu r-rakkonti ta' Pinocchio u Moby Dick, nemmen li l-istess parabola għandha tispirana biex *illum* l-Insara, partikularment ahna s-sacerdoti u dawk li qed jithejjew għas-sacerdozju, ikomplu jiktbu r-rakkont ta' hajjithom.

Wieħed għandu joqgħod attent milli jimrad b'dak li jissejjah *is-sindromu ta' Ġona*. Ġona kien it-tip li ried jipprogramma lil Alla kif kien jiftillu hu. Mhux il-bniedem jirraġuna bħal Alla, imma Alla għandu jirraġuna bħall-bniedem! Fil-fatt, meta Alla baġhtu Ninwe, hu għażel li jmur f'direzzjoni opposta billi salpa lejn Tarsis. Kemm hu faċli li ahna naqgħu fl-istess żball ta' Ġona, u minflok ma nfittxu nagħmlu r-rieda ta' Alla, nesegwixxu l-proġetti tagħna.

Ġona ha dan l-atteggjament quddiem Alla għaliex kien wisq konvint li kien qed jara ċar – kien ċertissmu minnu nnifsu. Ġona kien konvint li r-Rivelazzjoni kienet kompluta u għalhekk ma kienx hemmx lok li Alla jibqa' jikxef ħsibijietu. Dan hi l-attitudni ta' min jagħmel ideoloġija mid-duttrina jew ta' min iqis id-duttrina bħala kaxxa ta' verità magħluqa u mingħajr ebda perspettiva li tippermettilu li jinfetaħ għat-tnebbiħ tal-Ispirtu.

Ġona nfixel meta Alla baġhtu f'Ninwe, li kienet “belt kbira”. Dan seta' ġara għaliex hu kien jippreferi l-ambjent protett tar-“rahal” fejn seta' jorbot mal-kampnar tar-rettorija, mill-ftuħ u l-isfidi li toffri l-metropoli. Għal Ġona kien jagħmel aktar sens li joqgħod jomxot il-ftit nagħaġ li kellu fil-maqjel milli jmur ifittex u jakkumpanja d-disgħa u disgħin nagħga l-oħra li kienu mitlufa fil-belt. Ġona għażel li jibqa' fir-rutina tax-xogħol tiegħu minflok ma jixref fil-metropoli fejn kien hemm il-ġdid. Fuq kollox Ġona ta dahru lil Ninwe għax kienet belt “pagana” b'ħafna sfidi, għax ħalla lillu nnifsu jiddakkar mill-‘aċċidja’ li qatlitlu l-ħeġġa pastorali. Kif jista' operatur pastorali jippermetti li jinxiflu ż-żelu għall-konverżjoni tal-foqra meta jiftakar li qed jittratta ma' poplu li dwaru Alla jgħid: “Minn fost il-popli kollha li jinsabu fuq wiċċ l-art lilek għażel il-Mulej Alla tiegħek biex tkun il-poplu miksub tiegħu, għax habbkom” (Dewt 7:6)?

Il-ktieb ta' Ġona huwa għanja lill-miżerikordja ta' Alla. Alla jsejjah lil Ġona biex jaħtru bħala ministru tal-ħniena għal dan il-ġens bla Alla li kien jgħammar f'Ninwe. Imma Ġona jifitxkel quddiem din il-ġenerożità tal-Ħniena divina. Huwa ma jistax jifhem kif Alla jahli din il-ħniena tiegħu fuq persuni li ma jimmeritawx. Ġona deherlu li ma kellux x'jaqsam ma' min kien imċappas bid-dnub, anzi għalih min kien għatxan għall-ħniena ta' Alla seta' jikkrepa. Xejn ma nistagħgeb b'dan l-approwċ ta' Ġona, għax anki llum hawn min qed jiskandalizza ruħu quddiem il-Ħniena infinita ta' Alla!

Ġona tant thawwad meta ntebaħ li Alla għandu jdejh miftuħa biex iħabbeb miegħu lill-midnebb, illi jinkorla ma' Alla u jitolbu biex itemm hajtu: “Kien għalhekk li jien għall-ewwel ħrabt lejn Tarsis, għax kont naf li int Alla ħanin u tagħder, tqil biex tinkorla, kollok tjieba u jisgħobb bik għad-deni. U issa, Mulej, ħudli hajti, nitolbok” (4:2-3). Meta Ġona reġa' abbanduna l-proġett ta' Alla u ħareġ mill-belt, mar jistrieħ taħt gharix. Biex il-Mulej jurih kemm għandu għal qalbu lill-bniedem, hu kabbarlu siġra tar-riegnu u Ġona ha gost bid-dell

tagħha. L-ghada mas-sebħ Alla bagħat riħ qawwi li nixxef din is-sigra, u Ġona lmenta qatigh miegħu għax qeridhielu. Alla wiegħbu: “Inti gietek hasra mis-sigra, li la tħabatt għaliha u lanqas kabbartha... Mela jien ma kellix tigini hasra minn Ninwe, fejn hemm aktar minn mija u ghoxrin elf ruh li ma jafux jagħzlu bejn il-lemin u x-xellug tagħhom?” (4:10-11).

Imma minbarra s-sindromu ta’ Ġona, fil-Vanġelu Ġesù jittellem fuq *is-sinjal ta’ Ġona*. Il-fatt li wara tlett ijiem u tlett iljieli fiż-żaqq tal-ħuta, Ġona hareġ ħaj, ifakkarna fil-misteru tal-Ġhid fejn wara tlett ijiem u tlett iljieli fil-qabar Ġesù hareġ rebbieħ fuq il-mewt. (Bħalissa qed naqra xi kitbiet inediti tal-Qaddej ta’ Alla Dun Mikiel Attard u qed nintebaħ kemm kien jagħmel referenzi għall-Misteru Paskwali!). Imma Ġona huwa sinjal għalina biex nemmnu li aħna wkoll nieħdu sehem mir-rebħa definittiva ta’ Kristu fuq il-ħażen. Kif kien il-Missier li qajjem lil Ġesù mill-mewt, f’żaqq il-ħuta Ġona jagħmel esperjenza ta’ Alla li huwa qrib tiegħu, jisma’ t-talb tiegħu u bil-qawwa tal-grazzja tiegħu jehilsu mill-mewt u jerga’ jara l-ħajja. F’dak il-mument ta’ qtiġ il-qalb u ta’ dgħufija, Ġona jagħmel esperjenza tal-qawwa helliesi ta’ Alla. Hawnhekk Ġona jiskopri lil dak Alla li ma kienx jaf: li minkejja d-dnub tiegħu, Alla baqa’ jhobbu u tah il-possibbiltà li jibda paġna ġdida f’ħajtu. Hawnhekk isseħħ il-konverżjoni ta’ Ġona! Fil-fatt, nistgħu nġidu li l-parabbola ta’ Ġona ma tirrakkontax biss il-ġrajja tal-konverżjoni ta’ Ninwe, imma wkoll kif Ninwe tikkonverti lil Ġona.

Insib interessanti li minkejja li Ġona kellu dan is-sindromu – kellu din id-diżordni – qatt ma kien irriġettat minn Alla; għall-kuntrarju, b’ħafna sabar, Alla jistennieh jissaffa u fil-mument opportun jerga’ jafdah b’missjoni. Għalhekk, hadd ma għandu għax jaqta’ qalbu quddiem il-fallimenti tal-ħajja. Jekk fil-ħajja “naħarbu minn quddiem il-Mulej” (1:10), jekk kawża tagħna nfusna jqumu tempesti qliel, ukoll jekk insibu rwieħna mitfugħin f’baħar fond u mmissu l-qieġ, għandna nibqgħu mqabbdin mal-libsa l-bajda ta’ Kristu Rxox – għax bih magħna aħna wkoll jista’ jkollna bidu ġdid biex imbagħad nagħtu bidu ġdid lill-oħrajn.